

September 2006

Forslag

til

Lov om ændring af lov om fødevarer, lov om næringsbrev til føde varebutikker og lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

(Strafskærpeelse, udlevering af oplysninger fra laboratorier, næringsbrev til føde varevirksomheder, udveksling af oplysninger m.v.)

§ 1

I føde vareloven, jf. lov nr. 526 af 24. juni 2005, som ændret ved lov nr. 1430 af 21. december 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 25 indsættes som *nr. 8 og 9*:

- »8) at virksomhedsledere, producenter eller importører af materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer skal træffe forholdsregler med henblik på at trække de pågældende materialer og genstande tilbage fra markedet, såfremt disse antager eller har grund til at antage, at materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer, som virksomheden har produceret, importeret eller distribueret, ikke overholder kravene til føde varesikkerheden.
- 9) at materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer ikke må markedsføres, hvis de udgør eller antages at udgøre en fare for føde varesikkerheden.«

2. I § 54 indsættes efter *stk. 3* som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Et laboratorium, der udfører analyser efter føde varelovgivningen, skal efter anmodning fra tilsynsmyndigheden give alle oplysninger om analyseresultater, føde varen og om den virksomhed, der har leveret prøven.«

»§ 54 a. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan indhente de oplysninger hos andre offentlige myndigheder, der er nødvendige for at kontrollere, om føde varelovgivningen overholdes, bl.a. med henblik på registersamkøring og sammenstilling af oplysninger i kontroløjemed, herunder oplysninger om skatteforhold.«

4. I § 60, *stk. 1*, indsættes som nyt nummer:

»1) markedsfører fødevarer i strid med § 14, *stk. 1*,«

Nr. 1-4 bliver herefter *nr. 2-5*.

5. I § 60, *stk. 1, nr. 3*, der bliver *stk. 1, nr. 4*, ind-

BG000599
Schultz Grafisk

551 60 / 551 60. 18-0 -06 13 18 04

suspendere den pågældende fysiske eller juridiske persons ret til at drive virksomhed efter denne lov eller stifte selskab m.m., jf. § 11, stk. 2, indtil endelig dom efter § 11 foreligger.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for Fødevarestyrelsen inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Fødevarestyrelsen anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 3. Anmodning om indbringelse for domstolene af en afgørelse om suspension efter stk. 1 har ikke opsættende virkning, medmindre myndigheden eller retten bestemmer dette.«

20. Efter § 11 a, indsættes:

»Klage over afgørelser

§ 11 b. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afslag på næringsbrev i henhold til §§ 4 og 5, kan indbringes for Erhvervsankenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Andre afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

21. § 12, stk. 1, affattes således:

»§ 12. Med bøde straffes den, som driver virksomhed omfattet af loven,

- 1) uden at have erhvervet det relevante næringsbrev efter § 3,
- 2) efter at retten hertil er bortfaldet efter § 10,
- 3) efter at være frakendt retten hertil efter § 11, eller
- 4) efter at retten hertil er suspenderet efter § 11 a.«

§ 3

I bekendtgørelse af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 786 af 9. august 2005, som ændret ved § 11 i lov nr. 408 af 8. maj 2006, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 7 a, indsættes:

»§ 7 b. Hvis der foreligger en overhængende risiko for fødevarerisikoen, eller hvis grovheten af overtrædelsens karakter og omfang tilsiger dette, skal Fødevarestyrelsen, når det er besluttet at anmode anklagemyndigheden om at iværksætte en frakendelsesprocedure efter § 7 a, suspendere den pågældende fysiske eller juridiske persons ret til at drive virksomhed efter denne lov eller stifte selskab m.m., jf. § 7 a, stk. 2, indtil endelig dom efter § 7 a foreligger.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for Fødevarestyrelsen inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Fødevarestyrelsen anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 3. Anmodning om indbringelse for domstolene af en afgørelse om suspension efter stk. 1 har ikke opsættende virkning, medmindre myndigheden eller retten bestemmer dette.«

§ 4

Stk. 1. Ministeren kan fastsætte tidspunktet for lovens eller dele af lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Personer og selskaber m.v. (juridiske personer), der ved lovens ikrafttræden driver cateringvirksomhed eller fødevarerengrosvirksomhed, skal ikke opfylde kravet om prøve i § 4, som affattet i denne lovs § 2, nr. 5 og 6. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om igangværende eller eksisterende virksomheders erhvervelse af næringsbrev.

Stk. 3. Personer og selskaber m.v. (juridiske personer), der ved lovens ikrafttræden driver catering- eller fødevarerengrosvirksomhed, skal for hvert forretningssted betale 500 kr. for optagelse i det i lov om næringsbrev til fødevarerbutikker § 2 omhandlede register.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund

Forslaget er et led i udmøntningen af en aftale indgået mellem Regeringen og Dansk Folkeparti den 8. april 2006 om en »Plan for nul-tolerance« på fødevarerområdet, der indeholder ti initiativer til at sikre hurtige og skrappe sanktioner overfor de virksomheder, der gentagne gange bryder fødevarerlovens regler.

Således indeholder lovforslaget dels bestemmelser om sanktionsskærpe og frakendelse af ret til at drive fødevareraktivitet, dels bestemmelser om øgede kontrolmuligheder. Det skønnes nødvendigt at øge størrelsen af de bøder, der hidtil har været anvendt på området. Herudover findes det nødvendigt i særlige tilfælde midlertidigt at suspendere retten til drive virksomhed, indtil der foreligger en endelig dom om forholdet. Et grundlæggende element i fødevarerlovgivningen er, at det er virksomhedernes ansvar at sikre, at produkterne lever op til fødevarerlovgivningen. Hovedparten af de danske virksomheder lever op til fødevarerlovgivningens krav, men den seneste tids sager på området har vist, at der er behov for en særlig målrettet kontrol udover den »almindelige kontrol«, som fødevarermyndighederne allerede udfører. Den målrettede kontrol rettes mod de virksomheder, der kræver ekstra opmærksomhed fra fødevarermyndighedernes side. Tilliden til fødevarerkontrollen skal styrkes, ligesom det er vigtigt, at fødevareraktiviteterne kan konkurrere på lige vilkår med respekt for de gældende regler inden for fødevarerlovgivningen.

Med lovforslaget foreslås gennemført en væsentlig, generel skærpe af bødeniveauet i sager om overtrædelse af reglerne i fødevarerloven, bekendtgørelser udstedt med hjemmel i fødevarerloven samt Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, som er omfattet af fødevarerloven. Lovforslaget indeholder desuden enkelte præciseringer af strafbestemmelserne i fødevarerloven.

Endvidere er det af stor betydning, at der som grundlag for en effektiv kontrol kan fremskaffes til-

strækkelige oplysninger. Der tænkes herved på muligheden for at indhente oplysninger hos andre myndigheder, samt muligheden for elektronisk samkøring af registre og sammenstilling af oplysninger i kontroløjemed.

Endelig foreslås det ved en ændring af den eksisterende lov om næringsbrev til fødevarerbutikker at indføre krav om næringsbrev også til catering- og fødevarerengrosvirksomheder. Udover kravet om næringsbrev indeholder loven også bestemmelser om frakendelse af retten til at drive fødevarer- og restaurationsvirksomhed. Hvis catering- og fødevarerengrosvirksomheder, som foreslået, tilføjes lovens anvendelsesområde, vil det være muligt også at frakende personer eller selskaber m.v. retten til at drive catering- og fødevarerengrosvirksomhed. I vurderingen af spørgsmålet om frakendelse vil ikke bare fødevarerlovens regler danne grundlag for afgørelsen, men også overtrædelser af reglerne vedrørende skat og afgifter, pant på emballage, arbejdsmiljøforhold og brandsikkerhed vil have indflydelse på, om en person eller et selskab m.v. bør frakendes retten til at drive fødevarerbutik eller engrosvirksomhed. Samtidig indføres en mulighed for at suspendere retten til at drive fødevarer- eller restaurationsvirksomhed, hvilket inkluderer muligheden for frakendelse af retten til at være stifter af selskaber m.m. Lovændringen indebærer, at også engrosvirksomheder inden for fødevarerlovens område vil være omfattet af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens overtrædelsesregister, jf. § 7 i lov om næringsbrev til fødevarerbutikker. Personkredsen under virksomhedsregisteret vil således blive udvidet.

Udover initiativer som følge af aftalen om nul-tolerance fastsættes med nærværende lovforslag hjemmel til påbud om tilbagetrækning af materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer samt forbud mod markedsføring heraf, såfremt de frembyder sundhedsfarer. Dette område er i dag reguleret af lov om produktsikkerhed. Det findes imidlertid hensigtsmæssigt at have hjemmel i fødevarerloven til at kunne udstede regler om tilbagetrækning og markedsføring af mate-

rialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer, idet sådanne forhold henhører under fødevareloven, og idet regler om materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer i øvrigt er omfattet af fødevarerlovlovgivningen og underlagt kontrol.

Det er hensigtsmæssigt, at myndighederne har mulighed for at indhente nødvendige oplysninger om analyseresultater m.v. direkte hos de laboratorier, der har udført analyserne. Derfor foreslås det af hensyn til fødevarerens sikkerheden, at fødevarermyndighederne i situationer med fødevarerens udbrud og ved mistanke herom gives de fornødne muligheder for en hurtig og effektiv smitteopsporing.

2. Formål og baggrund for de enkelte dele af lovforslaget

2.1 Ændringer af fødevareloven

2.1.1 Tilbagetrækning af materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer samt regulering af markedsføring heraf

2.1.1.1 Gældende ret

Pligten for virksomheder, importører eller producenter af materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer til at trække disse produkter tilbage fra markedet fremgår af lov om produktsikkerhed. Det følger heraf, at producenten eller distributøren skal trække produktet tilbage fra markedet, såfremt farlige produkter er bragt i omsætning. Under begrebet farlighed hører også sundhedsfarer, jf. definitionerne i lovens § 6. I henhold til lovens § 8 må produkterne kun markedsføres, hvis de er sikre. Loven finder anvendelse, hvis forholdet ikke er reguleret i anden lovgivning.

Såfremt materialet eller genstanden allerede er i kontakt med en fødevare, og materialet eller genstanden afgiver sundhedsskadelige stoffer i større mængder end tilladt, finder fødevarerforordningens artikel 19 om tilbagetrækning anvendelse.

Det er i dag ikke muligt i henhold til fødevarerlovlovgivningen at sanktionere en virksomhed for markedsføring af materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer, der ikke overholder lovgivningen, eller for manglende tilbagetrækning heraf, medmindre der er udstedt et forbud mod markedsføring eller påbud om tilbagetrækning, eller der skal ske tilbagetrækning i henhold til artikel 19 i fødevarerforordningen.

2.1.1.2 Bestemmelse om tilbagetrækning og markedsføring af materialer og genstande i Fødevareloven

I lyset af konstaterede problemer med materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer, herunder afsmitning af sundhedsskadelige stoffer fra sorte grydeskeer, er det fundet hensigtsmæssigt at skabe ens regler for tilbagetrækning af fødevarer og for materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer samt markedsføring heraf. Derved sikres en forsvarlig administration af området, og fødevarerens sikkerheden og forbrugerbeskyttelsen øges. Der foreslås derfor indsat

varelovgivningen at kunne skride ind med sanktioner i form af bøde for markedsføring af sundhedsskadelige produkter, som det er tilfældet, når der er tale om markedsføring af sundhedsskadelige fødevarer. Ved afgørelsen af om produkterne udgør en sundhedsfare, finder artikel 14 i fødevareforordningen anvendelse.

Bestemmelsen om bemyndigelse for ministeren for familie- og forbrugeranliggender til at fastsætte regler om markedsføring af materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer tænkes anvendt med henblik på at kunne sikre en hensigtsmæssig administration af dette område og derved sikre forbrugerbeskyttelsen.

2.1.2 Laboratoriers oplysningspligt

2.1.2.1 Gældende ret

På nuværende tidspunkt er det kun fødevarevirksomheder, der har pligt til at give kontrolmyndighederne de oplysninger, der er nødvendige for kontrollens gennemførelse. Laboratorier har ikke en sådan pligt. Fødevaremyndighederne er derfor henvist til at rette henvendelse til det laboratorium, der har udført analysen og anmode laboratoriet om at rette henvendelse til den fødevarevirksomhed, der har fået prøven analyseret, således at virksomheden kan kontakte fødevaremyndighederne. Laboratoriet kan afslå anmod-

ser og i EU-forordninger og direktiver. De relevante bestemmelser er nævnt under de enkelte bødekategorier under afsnit 2.1.4.4.3.

Den centrale straffebestemmelse er indeholdt i § 60 i fødevareloven. Efter stk. 1 straffes overtrædelse af de der nærmere opregnede bestemmelser med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller groft uagtsomt, og der ved overtrædelsen er forvoldt skade på sundheden eller forvoldt fare herfor, eller der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, jf. bestemmelsens stk. 2.

Efter bestemmelsens stk. 3 kan der i regler, som fastsættes i medfør af loven, fastsættes straf af bøde, eller fængsel i indtil 2 år under de ovennævnte betingelser, for overtrædelser af

Da det vurderes, at der på fødevarelovgivningens område er et tilsvarende behov, fremsættes nærværende lovforslag med forslag til fastsættelse af vejledende bødestørrelser på en række områder.

2.1.4.4 Vejledende bøder

2.1.4.4.1 Bødefastsættelsen beror i alle tilfælde på en konkret vurdering

Hensigten med lovforslaget er, at der skal ske en væsentlig, generel skærpelse af bødeniveauet på de fleste områder indenfor fødevarelovgivningen.

Bemærkningerne indeholder under punkt 2.1.4.4.3 en række vejledende bødestørrelser. Disse konkrete tilkendegivelser kan tjene som udgangspunkt for sanktionsfastsættelsen på de forskellige områder. Det er endvidere hensigten, at de foreslåede normalbøder kan anvendes som grundlag for Fødevarestyrelsens (fødevareregionernes) fastsættelse af bødestørrelser i administrative bødeforelæg.

Det er dog væsentligt at understrege, at spørgsmålet om, hvilken straf, der skal fastsættes i det enkelte tilfælde, naturligvis fortsat i sidste instans beror på domstolenes konkrete vurdering af samtlige sagens omstændigheder.

Der vil være sager, hvor der er grundlag for at nedsætte eller forhøje de vejledende bødestørrelser på grund af formildende eller skærpene omstændigheder. Formildende omstændigheder vil bl.a. foreligge, hvor et forhold i den konkrete sag er mindre strafværdig, f.eks. på grund af gerningsmandens personlige forhold. Skærpene omstændigheder vil bl.a. foreligge, hvor der konstateres gentagne, systematiske overtrædelser, eller hvor der er opnået eller tilsigtet opnået en betydelig økonomisk gevinst.

De vejledende bødestørrelser er fastsat i forhold til en mindre virksomhed. Såfremt der er tale om mellemstore eller store virksomheder skal bøden som udgangspunkt forhøjes med henholdsvis 50 % og 100 %, afhængig af antallet af ansatte. For engrosvirksomheder med behandling er mindre virksomheder defineret som havende indtil 9 ansatte, mellemstore virksomheder som havende mellem 10 og 49 ansatte og store virksomheder som havende 50 ansatte eller derover. For engrosvirksomheder uden behandling og for detailvirksomheder er mindre virksomheder defineret som havende indtil 9 ansatte, mellemstore virksomheder som havende mellem 10 og 24 ansatte og store virksomheder som havende 25 ansatte eller derover.

Såfremt det vurderes, at den vejledende bødestørrelse ikke udgør en tilstrækkelig sanktion, skal der som udgangspunkt ske politianmeldelse af forholdet.

Der kan på flere områder indenfor fødevarelovgivningen forekomme overtrædelser, som af den ene eller anden årsag er grovere, har større omfang eller lignende end hovedparten af overtrædelser på det pågældende område. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor der er fare for menneskers eller dyrs sundhed, eller tilfælde hvor der er tale om gentagne, systematiske overtrædelser, eller hvor der er opnået eller tilsigtet opnået en betydelig økonomisk gevinst. Det er vigtigt, at der i sådanne situationer kan gives højere bøder end det, der følger af de vejledende normalbødestørrelser. Det er imidlertid ikke muligt at give højere administrative bøder end de vejledende størrelser, som er fastsat i lovforslaget eventuelt efter forhøjelse på grund af skærpene omstændigheder. I sådanne tilfælde vil der derfor skulle ske politianmeldelse, således at spørgsmålet om bødestørrelse kan afgøres ved domstolene. I disse tilfælde må det tillige overvejes, om der er grundlag for konfiskation efter straffelovens almindelige regler.

De vejledende bødestørrelser, som er foreslået nedenfor under punkt 2.1.4.4.3, skal danne udgangspunkt ved fastsættelse af bødestørrelser på fødevarelovgivningens område fremover. Bødestørrelserne vil således som udgangspunkt erstatte de bødestørrelser, som Fødevarestyrelsen (fødevareregionerne) hidtil har anvendt ved udstedelse af administrative bødeforelæg.

Generelt gælder det for de opregnede vejledende bødestørrelser, at der i de tilfælde, hvor en virksomhed ved én handling eller lignende overtræder flere regler, anvendes bødestørrelsen for den alvorligste af overtrædelserne. F.eks. vil bødestørrelsen for overtrædelse af reglerne om sundhedsskadelige fødevarer skulle anvendes, selvom der i den forbindelse også er overtrådt andre regler, f.eks. opbevaring ved for høj temperatur.

2.1.4.4.2 Baggrund for vejledende bødestørrelser

Sager om overtrædelse af de regler i fødevarelovgivningen, som er omfattet af de nedenfor nævnte bødekategorier, er meget forskellige. I den ene ende af skalaen ligger de mere formelle overtrædelser, f.eks. detailvirksomhedernes manglende ophængning af kontrolrapporter, og i den anden ende af skalaen de overtrædelser, som medfører fare for folkesundheden, f.eks. manglende tilbagesøgning af sundhedsskadelige fødevarer.

Bødefastsættelsen skal afspejle karakteren af overtrædelserne, beskyttelseshensynet bag de overtrådte bestemmelser, risikoen for menneskers sundhed, risikoen for fødevarerens sikkerhed generelt, den eventuelle

økonomiske gevinst

- Fødevarer, der er uegnede til menneskeføde

Ved afgørelse af om en fødevare er uegnet til menneskeføde skal der tages hensyn til om fødevaren er uacceptabel til menneskeføde, hvis den anvendes som tiltænkt, fordi den er forurenet på grund af udefrakommende forhold eller anden måde på grund af forrådnelse, nedbrydning eller fordærv. Der er i fødevare-

Ikke-hygiejnisk opbevaring , herunder overtrædelse af temperaturkrav, emballering m.v.

Korrekt opbevaring og emballering af fødevarer er nødvendigt for at sikre, at fødevarerne er gode og sunde og ikke udsættes for kontaminering. Kravene om hygiejnisk opbevaring omfatter bl.a. krav om opbevaring og behandling af fødevarer ved den korrekte temperatur. Der stilles således krav om tilstrækkelig køle- og frysekapacitet m.v. Mange fødevarer er let fordærvelige, og det er derfor helt afgørende for kvaliteten og sikkerheden af fødevarerne,

Efter bekendtgørelse nr. 1356 af 15. december 2005 om fødevarerhygiejne § 25 og 26 skal modtagevirksomheden foretage de nødvendige undersøgelser ved modtagelse af returvarer. Virksomheden skal navnlig undersøge årsagen til afvisningen, som f.eks. kan være, at fødevarer ikke svarer til det bestilte. Virksomheden skal vurdere om fødevarer opfylder fødevarerlovgivningens krav, herunder vurdere om fødevarer efter f.eks. varmebehandling kan anvendes.

Tilstrækkelig undersøgelse m.v. af returnerede varer er et nødvendigt led i sikringen af fødevarer sikkerheden. Normalbøden på dette område bør fastsættes til i størrelsesordenen 10.000 kr.

Egenkontrol, sporbarhed og tilbagetrækning

Egenkontrol og sporbarhed

Overtrædelse af reglerne om egenkontrol er tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 5.000 kr.

Det er fastsat i lovgivningen, at fødevarer virksomhederne har ansvaret for, at fødevarer overholder lovgivningen, og at fødevarer virksomheder fra jord til bord skal iværksætte og udføre risikobaseret egenkontrol. Virksomheder efter primærleddet skal iværksætte og udføre HACCP-baseret egenkontrol, jf. artikel 5 i EU forordning nr. 852/2004 om fødevarerhygiejne. HACCP-principperne går i korte træk ud på identificering af risici, identificering af kritiske kontrolpunkter, fastsættelse af kritiske grænser på kritiske kontrolpunkter, fastlæggelse og gennemførelse af effektive overvågningsprocedurer på kritiske kontrolpunkter, fastsættelse af korrigerende handlinger, hvis et kritisk kontrolpunkt ikke er under kontrol, fastlæggelse af procedurer for regelmæssig kontrol af, at de ovennævnte foranstaltninger fungerer effektivt, samt udfærdigelse af dokumentation herfor. Primærproducenter skal udføre egenkontrol efter retningslinier for god hygiejnepraksis, jf. art. 4 i forordningen. Derudover er der fastsat nationale bestemmelser om, at egenkontrollen endvidere skal omfatte sporbarhed, samt fødevarer sammensætning, mærkning og markedsføring, jf. § 28 i bekendtgørelse nr. 1354 af 15. december 2005 om autorisation og registrering af fødevarer virksomheder samt egenkontrol (autorisationsbekendtgørelsen).

Etablering af egenkontrol vedrørende hygiejne, fødevarer sikkerhed og den øvrige lovgivning på området foregår på den måde, at virksomheden beskriver de procedurer, den foretager i det daglige arbejde, for at sikre, at lovgivningen overholdes. Virksomheden udpeger de steder, hvor tingene kan gå galt og opstiller

nogle forebyggende foranstaltninger, der sikrer, at fødevarer sikkerheden til enhver tid er optimal. Ligeledes skal virksomheden opstille de korrigerende handlinger, der skal foretages, hvis der konstateres fejl.

En virksomheds egenkontrol beskrives i et såkaldt egenkontrolprogram. Det er virksomheden selv, der udarbejder egenkontrolprogrammerne bl.a. på baggrund af en vejledning i retningslinier for god hygiejnepraksis udarbejdet af brancherne (branchekoder). Dette gøres ved at gennemgå virksomhedens aktiviteter og opbygge et system, der sikrer, at ingen kan blive syge af den mad, der serveres eller sælges og at lovgivningen på området i øvrigt overholdes.

Den overordnede baggrund for reglerne er hensynet til fødevarer sikkerheden. HACCP, retningslinier for god hygiejnepraksis (branchekoder) og et risikobaseret egenkontrolprogram er virksomhedernes instrument til at sikre, at fødevarer overholder lovgivningen, at fødevarer sikkerheden er optimal i den enkelte virksomhed, og at dette kan dokumenteres på tilstrækkelig vis.

dokumenteret kvalitetssikringssystem. Korrekt analyse af udtagne prøver er en forudsætning for, at egenkontrollen kan blive effektiv. Overtrædelse af bestemmelsen kan derfor medføre samme resultat, som hvis virksomheden slet ikke havde et egenkontrolprogram, og på den baggrund bør normalbøden for overtrædelsen fastsættes til i størrelsesordenen 15.000 kr.

Der har ikke tidligere eksisteret en fast bødepraksis for overtrædelse af reglerne om sporbarhed. Ved vurderingen af, hvilket niveau der bør gælde fremover, er alvoren af overtrædelsen vurderet i forhold til dels alvoren af overtrædelser, hvor der tidligere har eksisteret en fast praksis og dels alvoren og bødestørrelsen for de overtrædelser, som der i øvrigt foreslås vejledende bødestørrelser for i lovforslaget.

Fødevarerens virksomheder skal i alle led fra jord til bord sikre sporbarheden for bl.a. fødevarer, der anvendes i fødevarereproduktionen, jf. art. 18 i EU forordning nr. 178/2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen m.v. (fødevarerforordningen), hvilket betyder, at en fødevarer på ethvert trin til enhver tid skal kunne spores et led tilbage og et led frem.

Fødevarerens virksomheder skal etablere procedurer eller systemer, der sikrer, at virksomheden kan identificere og dokumentere: 1) fra hvilke virksomheder, de har fået leveret en fødevarer, et foder eller et dyr, der anvendes i fødevarereproduktionen. Der skal være oplysninger om typer og mængder af produkter fra hver enkelt leverandør, og virksomheden skal altid kunne finde varerne på lagret eller i egne produkter og 2) til hvilke virksomheder, de har leveret egne produkter. Virksomheden skal kunne dokumentere, hvornår der er handlet med den enkelte virksomhed og præcist hvilke varer, der er solgt.

Kravet om sporbarhed hænger sammen med reglerne om tilbagetrækning af farlige fødevarer. Virksomhederne har ansvaret for at sikre, at en fødevarer, som virksomheden har importeret, produceret eller distribueret, og som virksomheden antager eller har grund til at antage ikke opfylder kravene til fødevarerens sikkerhed, trækkes tilbage fra markedet, samt at fødevarermyndigheden underrettes, jf. artikel 19 i fødevarerforordningen, jf. nærmere nedenfor om manglende eller utilstrækkelig tilbagetrækning af fødevarer.

Virksomhederne skal i egenkontrolprogrammerne etablere procedurer for sporbarhed og tilbagetrækning af fødevarer, jf. § 28 i autorisationsbekendtgørelsen.

Reglerne om sporbarhed er fastsat af hensyn til at sikre et højt sundhedsbeskyttelsesniveau. Formålet med bestemmelser om sporbarhed er, at virksomhederne til enhver tid skal kunne identificere fødevarer,

der ikke opfylder fødevarerlovgivningen for derved at sikre, at der ikke kommer sundhedsskadelige fødevarer ud til forbrugerne, eller at de i givet fald bliver trukket tilbage fra markedet.

Da etablering af et sporbarhedssystem på lige fod med etablering af et egenkontrolprogram er et grundlæggende element i sikringen af sunde fødevarer, må manglende sporbarhedssystem betragtes som et alvorligt brud på lovgivningen. Manglende mulighed for at spore en fødevarer tilbage i blot et enkelt led vil kunne vanskeliggøre mulighederne for at begrænse eller standse sygdomsudbrud i befolkningen, f.eks. Salmonella infektioner, eller hindre udbredelse af sundhedsskadelige fødevarer på markedet. På den baggrund bør normalbøden for overtrædelsen fastsættes til i størrelsesordenen 15.000 kr.

På lige fod med hvad der er foreslået for manglende overholdelse af et etableret egenkontrolprogram, bør normalbøden for manglende overholdelse af etableret sporbarhedssystem fastsættes til i størrelsesordenen 10.000 kr.

Modtagelse af fødevarer fra ikke autoriseret eller registreret virksomhed

Denne overtrædelse er tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 3.000 kr.

Fødevarerens virksomheder, der er omfattet af EU forordning nr. 853/2004 om animalske fødevarer, må alene markedsføre fødevarer fra en autoriseret eller registreret fødevarerens virksomhed. Baggrunden for kravet er, at fødevarer, som virksomheden forarbejder eller videremarkedsfører, skal kunne spores tilbage. Desuden skal fødevarerne være produceret på en fødevarerens virksomhed, der opfylder alle fødevarerlovgivningens krav, og som er underlagt kontrol m.v. Kravet følger af art. 4, stk. 1, i forordningen.

Da kravet bl.a. vedrører muligheden for sporing af visse fødevarer, findes den nuværende bødestørrelse ikke at være tilstrækkelig. På den baggrund bør normalbøden for overtrædelse af denne regel at fastsættes til i størrelsesordenen 10.000 kr.

Manglende eller utilstrækkelig tilbagetrækning

Der har ikke tidligere eksisteret en fast bødepraksis for manglende eller utilstrækkelig tilbagetrækning. Ved vurderingen af, hvilket bødeniveau der bør gælde fremover, er alvoren af overtrædelsen vurderet i forhold til dels alvoren af overtrædelser, hvor der tidligere har eksisteret en fast praksis og dels alvoren og bødestørrelsen for de overtrædelser, som der i øvrigt foreslås vejledende bødestørrelser for i lovforslaget.

markedet, som udgør eller kan udgøre en risiko for fødevareresikkerheden.

På baggrund af ovennævnte hensyn samt den omstændighed, at et højere bødeniveau har til formål at øge importørens opmærksomhed på at sikre sig, at de særlige importkrav overholdes og at de importerede fødevarer overholder lovgivningen, bør normalbøden i sådanne tilfælde fastsættes i størrelsesordenen 10.000 kr.

Overtrædelse af reglerne om eksport og samhandel af fødevarer m.v.

Der har ikke tidligere eksisteret en fast bødepraksis for denne type overtrædelser. Ved vurderingen af, hvilket bødeniveau der bør gælde fremover, er alvoren af overtrædelsen vurderet i forhold til dels alvoren af overtrædelser, hvor der tidligere har eksisteret en fast praksis og dels alvoren og bødestørrelsen for de overtrædelser, som der i øvrigt foreslås vejledende bødestørrelser for i lovforslaget.

Bestemmelserne, som regulerer området, findes i §§ 3-4 og §§ 7-9 i bekendtgørelse nr. 282 af 18. april 2005 om eksport af fødevarer til lande med særlige betingelser.

Overtrædelser kan bl.a. bestå i eksport fra en virksomhed, som ikke er autoriseret eller registreret efter gældende regler, afgivelse af urigtige oplysninger i certifikater eller manglende opfyldelse af betingelserne angivet i certifikatet, eksport af fødevarer, som ikke overholder kravene i lovgivningen, påbegyndelse af eksport til visse tredjelande uden tilladelse eller godkendelse, eksport af fødevarer, som er fremstillet eller opbevaret før tidspunktet for virksomhedens godkendelse.

Det overordnede hensyn bag bestemmelserne er dels folkesundheden og dels hensynet til Danmarks eksport. På baggrund af disse hensyn bør normalbøden i sådanne tilfælde fastsættes i størrelsesordenen 10.000 kr.

Mærkning, information og markedsføring

Overtrædelse af reglerne om varestandarder, handelsnormer, kvalitetsmæssige krav m.v.

Der har ikke tidligere eksisteret en fast bødepraksis for denne type overtrædelser. Ved vurderingen af, hvilket bødeniveau der bør gælde fremover, er alvoren af overtrædelsen vurderet i forhold til dels alvoren af overtrædelser, hvor der tidligere har eksisteret en fast praksis og dels alvoren og bødestørrelsen for de overtrædelser, som der i øvrigt foreslås vejledende bødestørrelser for i lovforslaget.

Lovgivningen indeholder en række krav til varestandarder, handelsnormer for bestemte typer af fødevarer, kvalitetsmæssige krav m.v. Hensynet bag disse krav er bl.a. at sikre, at varer, der markedsføres under en bestemt betegnelse, overholder visse standarder.

Reglerne om varestandarder, handelsnormer og kvalitetsmæssige krav fremgår bl.a. af:

bekendtgørelse nr. 519 af 16. oktober 1978 om ærter, som regulerer salg af færdigpakkede ærter,

bekendtgørelse nr. 1015 af 10. december 2003 om mineralvand, kildevand og emballeret drikkevand, som regulerer bl.a. behandlingsmetoder, bakteriologiske krav, anvendelse af beholdere, korrekt varebetegnelse, mærkning, salg og specielle krav til egenkontrol,

bekendtgørelse nr. 721 af 21. juli 2000 om tilvirkning af vin, som bl.a. regulerer anvendelse af behandlingsmetoder, som ikke er godkendt eller anmeldt til fødevareregionen,

anordning nr. 17 af 22. januar 1930 om frugtvin og betingelserne for at anvende denne betegnelse,

bekendtgørelse nr. 529 af 18. juni 2003 om sukker, som bl.a. regulerer anvendelse af betegnelsen og særlige mærkningskrav,

bekendtgørelse nr. 838 af 10. oktober 2003 om marmelade, frugtgelé m.v., der bl.a. regulerer sammensætning, råvarer, behandlingsprocesser, anvendelse af varebetegnelse og særlige mærkningskrav,

bekendtgørelse nr. 829 af 1. september 2000 om kaffe- og cikorieekstrakter, der bl.a. regulerer anvendelse af varebetegnelse og særlige mærkningskrav,

bekendtgørelse nr. 878 af 30. oktober 2003 om frugtsaft, der bl.a. regulerer krav til sammensætning, råvarer, behandlingsprocesser, anvendelse af varebetegnelse og særlige mærkningskrav,

bekendtgørelse nr. 336 af 12. maj 2003 om kakao, chokolade m.v., der bl.a. regulerer krav til sammensætning, råvarer, behandlingsprocesser, anvendelse af varebetegnelse og særlige mærkningskrav,

bekendtgørelse nr. 836 af 9. oktober 2003 om honning, der bl.a. regulerer krav til sammensætning, anvendelse af varebetegnelse og særlige mærkningskrav,

bekendtgørelse nr. 335 af 10. maj 2004 om mælkeprodukter, der bl.a. regulerer krav om tilvirkning, sammensætning og mærkning,

bekendtgørelse nr. 321 af 5. maj 2003 om handelsnormer for fjerkræ, der bl.a. regulerer krav om kontrol af vandoptagelse i kødet og særlige regler om egenkontrol i primærproduktionen og

bekendtgørelse nr. 392 af 26. august 1985 om kvalitetsmæssige krav m.m. til kødprodukter, der bl.a. regulerer kvalitetsmæssige krav for anvendelse af forskellige betegnelser, f.eks. fjerkrækød eller fiskekød.

Som det fremgår, stilles der f.eks. krav til sammensætningen af produktet, til forarbejdningsmetoder, til størrelse eller modningsgrad med henblik på, at såvel forbrugere som erhvervsdrivende sikres, at de pågældende varebetegnelser og klassifikationer alene anvendes på produkter, som opfylder på forhånd fastsatte specifikationer. Uretmæssig anvendelse af betegnelserne og klassifikationerne vil typisk medføre vildledning af forbrugerne. På den baggrund bør normalbødestørrelsen for overtrædelse af disse regler fastsættes til i størrelsesordenen 10.000 kr.

Manglende, urigtig eller utilstrækkelig mærkning m.v.

Disse overtrædelser er tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 5.000 kr., dog er færdigpakke- de fødevarer, som ikke er korrekt mærket, i engros- virksomheder tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 10.000 kr.

Formålet med mærkningskravene er primært at beskytte forbrugerne samt at give dem et tilstrækkeligt grundlag for at foretage et valg. Forbrugerne skal kunne læse sig til varebetegnelsen for et produkt samt til produktets sammensætning, og det skal stå klart, hvor stor en mængde af fødevareren, der er i den enkelte detailpakning. Herudover er det vigtigt, at fødevareren kan spores tilbage til ikke blot producenten, men også til det oprindelige vareparti, såfremt der skulle opstå fødevarer- sikkerhedsmæssige problemer. Sporingen til varepartiet gør det muligt at opspore varer fra samme parti uden nødvendigvis at skulle opspore alle produkter i samme kategori fra den pågældende producent, hvilket bidrager til at reducere producentens potentielle tab uden at sætte fødevarer- sikkerheden over styr. Reglerne om mærkning af oksekød er fastsat i forbindelse med BSE-krisen med henblik på at kunne spore alt oksekød tilbage til oprindelsesbedriften, og derved at søge at genoprette forbrugernes tillid til oksekød. Reglerne er således tænkt at beskytte såvel produktionssektoren som forbrugerledet.

Udover de mere generelle mærkningsregler, som bliver beskrevet nedenfor, findes der spredt i lovgivningen en lang række regler, som opstiller særlige krav til mærkning m.v. Såfremt der er sådanne specialregler, skal bødestørrelsen for den bødekategori, som reglerne henhører under, som udgangspunkt anvendes. Som eksempel kan nævnes, at der i reglerne om varestandarder, jf. ovenfor, er særlige regler ved-

rørende mærkning. I så fald skal bøde- kategorien for varestandarder anvendes.

De mere generelle regler om mærkning fremgår af bekendtgørelse nr. 1038 af 14. december 2005. Der fastsættes regler om bl.a. mærkningens udformning, jf. § 3, lotmærkning, så man kan se, hvilket parti føde- varen tilhører, jf. §§ 4-8, oplysninger, som skal frem- gå af mærkningen på færdigpakke- de varer og denne mærknings placering, jf. §§10-12, oplysninger om producentnavn og oprindelsessted, jf. §§ 13-14, op- lysning om varebetegnelser, jf. §§ 15-16, angivelse af ingredienser og nærmere krav hertil, jf. §§ 17-27, mængdeangivelse af ingredienser, jf. §§ 28-31, angiv- else af alkoholindhold, jf. § 32, angivelse af netto- indhold, jf. §§ 33-35, mærkning af visse typer varer i engroseballager, jf. §§ 47-51 og sundheds- og iden- tifikationsmærkning for visse varegrupper, jf. §§ 52- 55.

Derudover findes der regler om mærkning i be- kendtgørelse nr. 18 af 17. januar 2001, som ændret ved bekendtgørelse nr. 65 af 1. februar 2001, om bl.a. oprindelsesmærkning af oksekød. Efter bestemmelsen i § 1 skal der ske obligatorisk mærkning af oksekød (OMO-ordning). Endvidere er der i §§ 2-8 regler om en frivillig mærkning af oksekød (FMO-ordning). Så- fremt der sker frivillig mærkning, skal en nærmere række af specifikationskrav være opfyldt m.v.

Overordnet set omfatter bestemmelserne altså situ- ationer, hvor der slet ikke er mærket, hvor der er mær- ket urigtigt eller utilstrækkeligt, f.eks. manglende mærkning på dansk eller manglende mærkning med obligatoriske oplysninger.

Endvidere skal nævnes EU forordning nr. 1935/ 2004, art. 15, hvor der er fastsat bestemmelser om mærkning af materialer og genstande bestemt til kon- takt med fødevarer samt bekendtgørelse nr. 1357 af 15. december 2005 om godkendelse af desinfektions- midler m.v. i visse fødevarer- virksomheder, hvorefter godkendte midler skal være mærket med bl.a. oplan- ding i godkendte koncentrationer.

I bekendtgørelse nr. 198 af 20. marts 1992 findes bestemmelser om krav til næringsdeklarationer. Be- kendtgørelsen indeholder almindelige bestemmelser om udseende og læsbarhed af næringsdeklarationer,

lysninger, der aktiverer specifikke obligatoriske krav til næringsdeklarationen, jf. §§ 11-14.

Baggrunden for reglerne er dels hensynet til, at forbrugere og erhvervsdrivende, som køber fødevarer, materialer bestemt til kontakt med fødevarer og desinfektionsmidler får tilstrækkelig information, herunder også om indhold af stoffer m.v., som de af en særlig grund ikke kan tåle eller lignende, og dels sikring af sporbarheden af fødevarerne i visse situationer, hvilket kan have betydning for sikringen af fødevarerens sikkerhed. En af mærkningskravenes væsentligste funktioner er at sikre forbrugerne de relevante oplysninger om fødevarerne, således at forbrugeren i indkøbssituationen kan træffe oplyste valg på et korrekt og relevant grundlag. Mærkningen er den væsentligste mulighed for kommunikation mellem virksomhed og forbruger. En væsentlig del af mærkningen er endvidere grundlaget for fødevaremyndighedernes kontrol med fødevarerne. På den baggrund bør normalbødestørrelsen i disse tilfælde fastsættes til i størrelsesordenen 10.000 kr.

Overtrædelse af reglerne om holdbarhedsmærkning m.v.

Denne overtrædelse er tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 5.000 kr. i detailvirksomheder og 10.000 kr. i engrosvirksomheder.

Formålet med bestemmelserne er at sikre, at aftagerne gives en klar oplysning om holdbarheden af de fødevarer, de køber, samt at sikre at fødevarer ikke sælges i en form, som kan indebære fødevarerens sikkerhedsmæssige betænkeligheder. Hensynet til forbrugere vejer meget tungt, (i)5 Tc0le

Formelle regler

Manglende autorisation m.v.

Manglende autorisation er tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 10.000 kr. ved produktion i begrænset omfang og ved opbevaring af fødevarer og med en bøde på 20.000 kr. ved produktion i ikke ubetydelige mængder.

Der er i fødevarerlovningen krav om, at en lang række fødevarer virksomheder skal autoriseres, inden de må påbegynde deres aktiviteter. Inden en fødevarer virksomhed autoriseres, skal fødevarer myndighederne aflægge et besøg på virksomheden og vurdere dens indretning og drift. De virksomheder, der skal autoriseres, er virksomheder, hvis aktiviteter vurderes at være forbundet med hygiejniske risici. Der er hovedsagelig tale om engros virksomheder og detail virksomheder, der behandler fødevarer. Formålet med kravet om autorisation er, udover at sikre at myndighederne har kendskab til virksomheden og dermed mulighed for at føre den fornødne kontrol, at give myndighederne mulighed for at vurdere, om virksomheden lever op til lovgivningens krav om indretning og drift, inden virksomheden påbegynder sine aktiviteter. Herved sikres, at myndigheden inden virksomhedens start, har vurderet, om den kan behandle fødevarer på en fødevarer sikkerhedsmæssig forsvarlig måde. Virksomheden skal derfor også indhente fornyet autorisation ved væsentlige ændringer i produktionen/vareudvalget, af indretningen eller af de bygningsmæssige forhold. Virksomheden må heller ikke uden tilladelse fra fødevarer myndighederne udøve andre aktiviteter end dem, den er autoriseret til. Reglerne om autorisation fremgår af art. 4, stk. 2, i EU forordning nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, og §§ 7 – 10, § 21 og § 24 i bekendtgørelse nr. 1354 af 15. december 2005 om autorisation m.v. Processen vedrørende autorisation er typisk langt mere kompliceret i engros virksomheder end i detail virksomheder, ligesom produktionen typisk er større. På den baggrund bør overtrædelse af reglerne om autorisation i detailledet straffes med en normalbøde i størrelsesordenen 10.000 kr. og i engrosledet i størrelsesordenen 20.000 kr.

Manglende registrering m.v.

Manglende registrering m.v. er tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 3.000 kr.

Reglerne om registrering af fødevarer virksomheder følger af art. 6 i EU forordning nr. 852/2004 om fødevarer hygiejne og bekendtgørelse nr. 1354 af 15. december 2005 om autorisation m.v. § 3, § 5, §§ 11-13

og §§ 15-21. De virksomheder, hvor der ikke er krav om autorisation, skal registreres. Registreringskravet sikrer, at fødevarer myndighederne har kendskab til virksomheden og hermed kan føre den nødvendige kontrol. De virksomheder, der skal registreres, er hovedsageligt detail virksomheder, der ikke behandler fødevarer, og som derfor er forbundet med færre hygiejniske risici. Det er derfor vurderingen, at det er tilstrækkeligt, at myndighederne følger op på kravene til indretning og drift ved kontrolbesøg. Manglende registrering indebærer, at myndighederne ikke kender til virksomhedens eksistens og dermed ikke har mulighed for at føre kontrol med virksomheden. Virksomheden må ikke uden tilladelse fra fødevarer myndighederne udøve andre aktiviteter end dem, der er omfattet af registreringen.

Da det er af afgørende betydning for hele kontrollen med fødevarer området, at fødevarer myndighederne har kendskab til virksomhederne på området, skønnes den nuværende bøde ikke at være tilstrækkelig. På den baggrund bør normalbødestørrelsen for manglende registrering derfor fastsættes til i størrelsesordenen 10.000 kr.

Manglende efterkommelse af vilkår, påbud, forbud m.v.

Manglende efterkommelse af vilkår er tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 5.000 kr., mens manglende efterkommelse af påbud, forbud og kassation tidligere som udgangspunkt er straffet med en bøde på 5.000 kr. for detail virksomheder og 10.000 kr. for engros virksomheder.

I forbindelse med autorisation af fødevarer virksomheder kan der med hjemmel i bekendtgørelse nr. 1354 af 15. december 2005 om autorisation § 22, stk. 2, stilles vilkår i autorisationen. Vilkårene kan vedrøre forhold, som hurtigt skal bringes i orden, og hvor manglende opfyldelse vil indebære bortfald af autorisationen. Vilkårene kan også vedrøre forhold, som virksomheden vedvarende skal leve op til, f.eks. begrænsninger i vareudvalget.

Vilkårene stilles for at sikre, at netop denne virksomhed lever op til kravene i fødevarer lovgivningen, og at behandlingen af fødevarer finder sted på hygiejniske forsvarlig måde.

Fødevarer myndighederne kan med hjemmel i § 52, stk. 1, i lov nr. 526 af 24. juni 2005 om fødevarer (fødevarer loven) træffe de afgørelser, herunder fastsætte de påbud og forbud, der anses som nødvendige for at sikre overholdelse af de regler, som er fastsat i fødevarer lovgivningen og EU's forordninger og direktiver. Såfremt virksomheden ikke følger de meddelte påbud

eller forbud, kan der nedlægges forbud mod fortsat drift, eller virksomheden kan fratages autorisationen eller registreringen, såfremt de er omfattet af reglerne herom.

Baggrunden for reglerne om, at der kan meddeles de nødvendige vilkår, påbud og forbud er generelt hensynet til sikring af, at reglerne på området overholdes og i sidste ende hensynet til fødevarer sikkerheden. Det er helt afgørende, at fødevaremyndighederne kan stille de vilkår og give de påbud og forbud, som er tilpasset netop den enkelte virksomhed, idet det dermed sikres, at der sættes de nødvendige grænser for den enkelte virksomhed.

Disse hensyn sammenholdt med at virksomheden i forbindelse med vilkåret, påbuddet eller forbuddet får en direkte besked om, hvilke forhold der skal rettes op på, medfører, at manglende efterkommelse af et vilkår, påbud eller forbud må anses som et alvorligt brud på lovgivningen.

På den baggrund findes de gældende bødestørrelser for manglende efterkommelse af vilkår, påbud og forbud m.v. ikke at være tilstrækkelige, og manglende efterkommelse bør på den baggrund som udgangspunkt medføre en normalbøde i størrelsesordenen 20.000 kr.

Manglende godkendelse af desinfektionsmidler m.v.

Lovgivningen indeholder krav om godkendelse af desinfektionsmidler m.v., inden disse anvendes i fødevarer virksomheder m.v. Hensynet bag reglen er at forebygge forureninger m.v. af fødevarer, ved anvendelse af udelukkende godkendte produkter. Der er fastsat bestemmelser i § 3 og § 4 i bekendtgørelse nr. 1357 af 15. december 2005 om godkendelse af desinfektionsmidler m.v. i visse fødevarer virksomheder m.v., således at produkterne kun må bruges, såfremt de er godkendte eller generelt accepterede af Fødevarestyrelsen. Rengøringsmidler er ikke efter den 1. januar 2006 omfattet af godkendelsesordningen. Ifølge bekendtgørelsens § 12, stk. 3 må rengøringsmidler, der er godkendt i henhold til tidligere gældende regler ikke markedsføres under henvisning til at midlerne er godkendt af Fødevarestyrelsen, efter den 1. januar 2008. Bestemmelsen er strafbelagt i § 11, stk. 1. Hensynet er forbrugerbeskyttelse, således at produkterne ikke fremover kan markedsføres tidsubegrænset (som godkendte produkter) efter en overgangsperiode på 2 år. I EU forordning nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer er det fastsat, at pattedyppnings- eller pattespraymidler kun må anvendes, hvis de er godkendt, og at de ikke må anvendes på en måde, der forårsager uacceptable restkoncentrationer i mælken. Hensynet er forbrugerbeskyttelse og fø-

devarer sikkerhed, således at det kun er godkendte produkter, der anvendes på forskriftsmæssig måde. På den baggrund bør normalbøden for overtrædelse af disse regler fastsættes til i størrelsesordenen 10.000 kr. Særligt for denne kategori af regler skal man være opmærksom på, om der som følge af overtrædelsen markedsføres sundhedsskadelige fødevarer. I så tilfælde finder normalbødestørrelsen på dette område anvendelse, dvs. 40.000 kr.

Manglende indberetninger, udlevering af oplysninger m.v.

Denne overtrædelse er tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 3.000 kr.

Lovgivningen indeholder en række oplysningspligter, indberetningspligter, informationspligter, pligt til at føre registre m.v. Formålet med disse regler er typisk at sikre grundlaget for at kunne føre kontrol med eller overvåge en fødevarer virksomheds aktiviteter. På den måde kan man bl.a. kontrollere, om fødevarer virksomhederne overholder fødevarer lovgivningens regler, herunder reglerne om sporbarhed. Bestemmelserne om de forskellige pligter m.v. findes bl.a. i art. 9 og art. 15 i EU forordning nr. 2075/2005 om særlige bestemmelser om offentlig kontrol af trikiner i kød, art. 7 i EU forordning nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer og § 15, § 17 og § 28 i bekendtgørelse nr. 1356 af 15. december 2005 om fødevarer hygiejne.

Reglerne skal således medvirke til, at der kan føres den fornødne kontrol med fødevarer virksomhederne, og på den baggrund bør normalbøden for overtrædelse af disse regler fastsættes til i størrelsesordenen 5.000 kr.

Manglende ophængning af kontrolrapport

Denne overtrædelse er tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 2.000 kr.

I forbindelse med fødevarer kontrol udfylder fødevarer kontrolafdelingen en kontrolrapport, hvor resultatet af kontrollen og eventuelle sanktioner fremgår. Kontrolrapporterne offentliggøres med hjemmel i § 1, i bekendtgørelse nr. 1127 af 15. december 2003 om offentliggørelse af kontrolresultater (offentliggørelsesbekendtgørelsen). Hovedhensynet bag reglerne om offentliggørelse er hensynet til forbrugerinformation. Offentliggørelse af kontrolrapporterne, som gælder for både for detail- og engros virksomheder, sker på Fødevarestyrelsens Smiley-hjemmeside.

Detailvirksomheder, som får tildelt Smiley'er i forbindelse med kontrollen, skal derudover ophænge den seneste kontrolrapport på et forbrugeren synligt

sted i umiddelbar nærhed af indgangen til forretningsområdet, jf. offentliggørelsesbekendtgørelsens § 2, stk. 2. Reglen skal sikre, at forbrugerne kan se virksomhedens kontrolresultater, umiddelbart inden de

mensætning, fremstilling, egnethed og forhandlingsmåde, af § 4 fremgår det, at beskaffenheden eller sammensætningen af disse fødevarer skal gøre dem egnede til de særlige ernæringsmæssige formål, de er bestemt til, i § 5 er der betingelser for anvendelse af betegnelserne »diæt-«, »diætetisk« og til »diætkost«, i § 6 er indeholdt betingelser for de stoffer, der tilsættes med et særligt ernæringsmæssigt formål til disse fødevarer, og virksomhederne skal kunne bevise videnskabeligt, at fødevarerne er sikre og egnede til at opfylde de særlige ernæringsmæssige behov, og virksomhederne skal på anmodning kunne fremlægge dokumentation herfor, i § 8 og § 10 er særlige mærkningskrav.

Bestemmelserne om børnemad fremgår af bekendtgørelse nr. 355 af 17. juni 1998 om forarbejdet børnemad til spædbørn og småbørn. I §§ 7-9 er indeholdt krav om sammensætning af levnedsmidler til spædbørn og videnskabelige data, der bekræfter egnetheden samt specifikke krav til næringsstoffer og maksimumgrænser for indhold af vitaminer og mineraler i disse fødevarer, af § 11 fremgår det, at forarbejdede levnedsmidler til spædbørn og småbørn må ikke indeholde noget stof i en sådan mængde, at det udgør en fare for helbredet, og i § 12 er der særlige mærkningskrav.

Bestemmelser om modermælkserstatninger fremgår af bekendtgørelse nr. 202 af 17. marts 1997 om modermælkserstatninger og tilskudsblandinger til spædbørn og småbørn. I §§ 6-9 og § 12 er indeholdt krav om sammensætninger af disse produkter, i §§ 13-14, 16-25 er særlige krav om mærkning og markedsføring m.v., og i §§ 27-30 er særlige krav til reklamer

30 e.2 i.»[sæJ167 TD-819(202)6.p2167 TD-0.0(g4F3)6.k1æ2267 k .c.p1)6.c.2§vk-9.12TJe mær.arerne emykf7 k T4.k1113lg01r.070 5s]

Overtrædelse af reglerne om Novel Food

Overtrædelse af reglerne om Novel Food er tidligere som udgangspunkt straffet med en bøde på 5.000 kr.

Bestemmelserne om Novel Food fremgår hovedsagligt af EU forordning nr. 258/1997 om nye fødevarer og nye fødevaringredienser samt § 72 i bekendtgørelsen nr. 1308 af 14. december 2005 om mærkning af fødevarer. Reglerne har til formål at sikre, at der sker godkendelse af Novel Food forinden markedsføring. Fødevarer og -ingredienser, som ikke før 15. maj 1997 har været anvendt til konsum i nævneværdigt omfang indenfor EU, betragtes som Novel Food. Inden et Novel Food må markedsføres, skal der ske en godkendelse, som skal sikre forbrugerne mod risici ved produkterne. Da der kan være tale om sundhedsskadelige fødevarer findes den nuværende bødestørrelse ikke tilstrækkelig, og normalbøden for overtrædelse af disse regler bør på den baggrund fastsættes til i størrelsesordenen 10.000 kr.

Ulovlig bestråling m.v.

Der har ikke tidligere eksisteret en fast bødepraksis for denne overtrædelse. Ved vurderingen af, hvilket niveau der bør gælde fremover, er alvoren af overtrædelserne vurderet i forhold til dels alvoren af overtrædelser, hvor der tidligere har eksisteret en fast praksis og dels alvoren og bødestørrelsen for de overtrædelser, som der i øvrigt foreslås vejledende bødestørrelser for i lovforslaget.

Lovgivningen indeholder en række krav vedrørende bestråling af fødevarer. Bestemmelserne findes hovedsagligt i bekendtgørelsen nr. 796 af 22. august 2000 om fremstilling, markedsføring og indførsel af fødevarer og fødevaringredienser, der er behandlet med ioniserende stråling. Der er bl.a. fastsat regler om bestråling af fødevarer, det ikke er tilladt at bestråle, overskridelse af maksimal dosis for bestråling af fødevarer, det er tilladt bestråling, anvendelse af ikke-egne materialer til emballering af fødevarer, som skal bestråles, behandling af fødevarer med ioniserende stråling på et bestrålingsanlæg, der ikke er autoriseret og manglende føring af register over art, mængde osv. af bestrålede fødevarer på autoriserede anlæg.

Baggrunden for reglerne er hensynet til fødevarer-sikkerheden, idet bestråling udenfor de tilladte tilfælde kan medføre risiko for fødevarer-sikkerheden. På den baggrund bør normalbøden for overtrædelse af disse regler fastsættes til i størrelsesordenen 10.000 kr.

2.2. Ændring af lov om næringsbrev til føde varebutikker

2.2.1 Frakendelse af retten til at drive føde varevirksomhed

2.2.1.1 Gældende ret

Med vedtagelse af lov nr. 486 af 9. juni 2004 om næringsbrev til føde varebutikker og lov nr. 487 af 9. juni 2004 om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. blev reglerne om næringsbrev gennemført. Lovgivningen trådte i kraft den 1. juli 2005. Regelsættene indeholder krav om erhvervsuddannelse eller aflæggelse af en særlig næringsprøve inden opstart i de omfattede brancher. Endvidere er der mulighed for frakendelse af retten til at drive virksomhed i de omfattede brancher og til at være stifter af selskab, forening, fond m.m. i 1 – 5 år.

Den gældende lovgivning omfatter bl.a. selvstændig erhvervsvirksomhed med detailsalg af fødevarer samt selvstændig erhvervsvirksomhed ved servering af spise- og drikkevarer. Engros-, catering- og primærproducentleddene indgår således ikke i kravene om næringsbrev.

Det er derfor alene reglerne i føde vareloven, som finder anvendelse på føde vareengrosvirksomheder. Efter reglerne i føde vareloven kan virksomheder fratages autorisationen, men der gives ikke mulighed for at fratage personer retten til at drive føde varevirksomhed, hvorfor en virksomhedsejer, der har fået taget autorisationen fra sin virksomhed på grund af grove og væsentlige overtrædelser af føde varelovgivningen, umiddelbart herefter kan starte en ny føde varevirksomhed.

2.2.1.2 Udvidelse af anvendelsesområdet for lov om næringsbrev til føde varebutikker

Den seneste tids mange føde varesager har vist et stigende behov for mere slagkraftige metoder til at forhindre, at føde varevirksomheder bliver drevet ufor-svarligt. Da der allerede på området for detailsalg af fødevarer eksisterer en ordning med næringsbrev og frakendelse af retten til at drive erhvervet, er det mest nærliggende at udnytte de bestående muligheder og dermed også drage nytte af de erfaringer, der allerede er til stede. Ud fra en lighedsbetragtning vil det også være hensigtsmæssigt, at føde varevirksomheder – uanset om der er tale om detail-, catering- eller engrosvirksomheder – er underlagt de samme krav og sanktioner ved manglende overholdelse af særlovgivning.

Ved at bruge det bestående regelsæt, der gælder for detailsalg, sikres dels et krav om viden inden opstart i

551 60 551 60. 18-0 -06 13 18 04

virksomhedspanelet. Forslaget bør derfor ikke forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Efter § 5, stk. 2 i lov om næringsbrev til fødevarebutikker behøver personer, der gennem deres erhvervsuddannelse har opnået det fornødne kendskab til regulering om hygiejne, skat og afgift, arbejdsmiljø, brandsikkerhed m.v., ikke at bestå de i forslaget § 2, nr. 5 og 6, nævnte prøver som betingelse for at opnå næringsbrev. Denne bestemmelse finder også anvendelse på EU-statsborgere, der skal behandles efter Rådets direktiv 99/42/EF af 7. juni 1999 om indførelse af en ordning for anerkendelse af eksamensbeviser for de former for erhvervsvirksomhed, der er omfattet af direktiverne om liberalisering og om overgangsforanstaltninger, og til supplerung af den generelle ordning for anerkendelse af eksamensbeviser (EF-Tidende 1999 nr. L 201).

eningen af Danske Fiskefoderfabrikanter, Foreningen af Danske Handelsmøller, Foreningen af Danske Spiritusfabrikanter, Foreningen af Foretningsdrivende i Københavns Kødby, Foreningen af Frugtimportører i Danmark, Foreningen af Frugtvinsfabrikanter i Danmark, Foreningen af Politimestre i Danmark, Foreningen af Pølsehandlere i Danmark, Foreningen af Tilsynsfunktionærer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Foreningen for Forsøgsdambruget, Foreningen Registrerede Revisorer (FRR), Forsamlingshusforeningen, Forsikring og Pension, Forsvarsministeriet, Frederiksberg Kommune, Frugtindustriforeningen, Gigtforeningen, Greenpeace, Grønne Familier, Handels-, Transport- og Service Kartellet, Helsebranchens Leverandørforening, Hh, HK-Handel, HORESTA, HTS Interesseorganisationen, Håndværksrådet, Indenrigs- og sundhedsministeriet, International Transport Danmark, Justitsministeriet, Kaffe- & Teimportørforeningen, Kantineledernes Landsklub, Kartonage- og bølgepapindustriens

Virksomheder vil typisk være interesserede i at samarbejde med myndighederne om opklaring af udbrud. En hurtig og effektiv smitteopsporing er vigtig af hensyn til fødevarerikigheden og muligheden for at begrænse udbrud.

Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at fødevarermyndighederne har krav på at få de oplysninger, der er nødvendige for at foretage en sikker smitteopsporing, ligesom den giver mulighed for, at kilden til et fødevarerikket udbrud kan identificeres hurtigere. Efter den foreslåede bestemmelse kan fødevarermyndighederne hos laboratoriet få oplyst, hvilken fødevarerikksomhed analysen er udført for, og hvilken fødevarer der er tale om. Fødevarerstyrelsen kan på den baggrund rette direkte henvendelse til den fødevarerikksomhed, der har produceret fødevareren og samtidig hurtigt iværksætte de nødvendige tiltag for at begrænse udbruddet. Bestemmelsen vil således betyde, at smitteopsporingen ikke forsinkes af, at det kun er laboratoriet, der har kendskab til, hvilken virksomhed der har produceret fødevareren og fået udført analysen. Fødevarerstyrelsen har i marts 2006 etableret en fødevarerikberedskabsenhed, der bl.a. har til opgave at optimere udbrudsopklaring, og den foreslåede bestemmelse vil være et vigtigt redskab til dette arbejde.

Som bestemmelsen er formuleret har laboratoriet kun pligt at udlevere oplysninger, når der er et udbrud, eller der er mistanke om et udbrud. Fødevarermyndighederne kan ikke med hjemmel i denne bestemmelse kræve oplysninger udleveret i andre situationer. Det er kun de nødvendige oplysninger, der kan kræves udleveret. Fødevarermyndighederne kan således alene få oplysninger om analyser, der nødvendige og relevante i forbindelse med opsporing af et konkret udbrud eller mistanke herom. Der vil typisk være tale om analyser, som virksomhederne har fået udført i forbindelse med egenkontrollen.

Laboratoriet skal underrette virksomheden om, at der udleveres oplysninger om analyser, som virksomheden har fået udført, således at virksomheden er bekendt hermed samtidig med, at oplysningerne udleveres til fødevarermyndighederne.

Til nr. 3

Af hensyn til en effektiv kontrol bør der skabes mulighed for indhentning af oplysninger fra andre offentlige myndigheder, og herunder mulighed for samkøring og sammenstilling af data til kontrolformål. Det foreslås således, at ministeren for familie- og forbrugeranliggender tillægges denne mulighed. Bestemmelsen indebærer bl.a., at ministeren kan bestemme hvilke oplysninger, herunder fortrolige oplysninger,

som andre offentlige myndigheder skal udlevere. Der henvises i øvrigt til det anførte under pkt. 2.1.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen tænkes primært brugt til at indhente oplysninger om skatteforhold, men den kan efter en konkret vurdering også blive anvendt med hensyn til oplysninger fra andre offentlige myndigheder. Under alle omstændigheder vil der i hvert enkelt tilfælde skulle foretages en vurdering af behovet for indhentning af oplysninger fra andre myndigheder. Herudover tilstræbes det, at sagsbehandlere kun får adgang til de nævnte systemer, i det omfang det er absolut på-

svarer til det, der blev indført i konkurrenceloven ved lov nr. 426 af 6. juni 2002, jf. den gældende konkurrencelovs § 23, stk. 3, 2. pkt.

Der tilsigtes ikke med bestemmelsen, at det bødeniveau, der kendes fra konkurrencelovgivningen, skal overføres til fødevarelovgivningen. Formålet er alene, at de hensyn, der ligger bag udmålingen af bødestraf, skal være ens i de situationer, hvor en af konsekvenserne ved overtrædelsen af en regel i fødevarelovgivningen er, at fødevarevirksomheden stilles i en mere fordelagtig konkurrencesituation eller søger at blive stillet i en sådan mere fordelagtig konkurrencesituation. Herved undgås, at den store virksomhed med de traditionelle bødestørrelser betragter bødesanktioner som almindelige driftsomkostninger. Forslaget omfatter alle virksomheder, uanset om de drives personligt eller i selskabsform, idet de skadelige følger af overtrædelsen er uafhængig af ejerforhold.

Bestemmelsen i stk. 5 fastsl

medlem har gennemført en af de nærmere fastsatte erhvervsuddannelser. Der er som hidtil ikke efter bestemmelsen krav om, at det er et medlem af den registrerede ledelse, der skal aflægge prøve.

Til nr. 8

Bestemmelsen om klageadgang er af systematiske grunde flyttet til § 11 b. Der er for denne del af § 11 b alene tale om ændringer som følge af ændringen af lovens anvendelsesområde.

Til nr. 9

Der er tale om ændringer som følge af udvidelsen af lovens anvendelsesområde. Det forslås, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som det er tilfældet med næringsprøven til fødevarerbutik, kan fastsætte de nærmere regler for aflæggelse af prøven til fødevarer-

eller fremkaldt fare herfor, eller om der er opnået eller
tilsigtet opnået økonomisk fordel for den pågældende

virksomheden, hvis den er omfattet af loven, men ikke er optaget i registret.

Endvidere skal der ske en udbygning af det offentligt tilgængelige register, der indeholder oplysninger om virksomheder, der har et næringsbrev, jf. lov om næringsbrev til fødevarerbutikker § 2, så også catering- og fødevarereengrosvirksomheder kan indsættes.

I stk. 1 foreslås, at ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan bestemme, at dele af loven træder i kraft på et tidligere tidspunkt. Da registret allerede er etableret, vil der som ovenfor nævnt blive fastsat en overgangsperiode, hvor fødevarereengrosvirksomheder kan melde sig ind i registret, uden at der vil ske indberetning af overtrædelser. Herved kan virksomheder, der allerede driver catering- eller fødevarereengrosvirksomhed, starte med indberetningen til registret, så registret indeholder oplysninger allerede fra lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Derved sikres det, at catering- og fødevarereengrosvirksomheder kan komme ind i registret, inden den øvrige del af loven træder i kraft.

I stk. 2 er der indsat en overgangsregel, hvorefter fødevarereengrosvirksomheder tildeles næringsbrev uden at opfylde kriterierne herfor i § 4. Et afgørende kriterium for, om en catering- eller fødevarereengrosvirksomhed ved lovens ikrafttræden kan siges at drive erhverv, er, om catering- eller fødevarereengrosvirksomheden er registreret i CVR-registret eller i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens edb-informationssystem, når der er tale om catering- eller fødevarereengrosvirksomheder, der skal registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

En catering- eller fødevarereengrosvirksomhed vil stadig falde ind under overgangsreglen i stk. 2, selv om virksomheden eksempelvis efterfølgende omstrukturerer inden for en koncern, så længe det sker inden for samme juridiske person, og den juridiske person dermed er den samme. En catering- eller fødevarereengrosvirksomhed vil således stadig være omfattet af overgangsbestemmelsen, selv om den sammenlægges med en anden eksisterende catering- eller fødevarereengrosvirksomhed, udskilles, opkøber eller frasælger forretningssteder som led i virksomhedens normale ekspansion. Selvstændige juridiske personer vil derimod ikke kunne blive omfattet af overgangsreglen i stk. 2, medmindre de drev catering- eller fødevarereengrosvirksomhed i henhold til loven ved lovens ikrafttræden.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om erhvervelse af næringsbrev. Der vil blive fastsat regler om, hvorledes igangværende catering- og fødevarereengrosvirksomheder skal søge om et næringsbrev. Der vil bl.a. blive fastsat regler om, at ansøgning herom skal indgives til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen inden for en bestemt frist.

I stk. 3 indføres en bestemmelse om, at næringsbrevindehavere i de catering- og fødevarereengrosvirksomheder, der eksisterer ved lovens ikrafttrædelse, skal betale 500 kr. for hvert forretningssted for at blive optaget i det i § 2 omhandlede register. Betalingen dækker omkostninger til etablering af ordningen. Næringsbrevindehaveren skal derimod ikke afholde udgifter til prøve.